

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 358/2024-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou Mgr. Patríciou Urbanovou, Sládkovičova 9, Žilina, proti postupu Okresného súdu Žilina (pôvodne Okresného súdu Čadca) v konaní vedenom pod sp. zn. CA-1T/107/2021 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 1T/107/2021) takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 28. júna 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Žilina [ďalej len „okresný súd“ (pôvodne Okresného súdu Čadca)] v konaní vedenom pod sp. zn. CA-1T/107/2021 (pôvodne vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 1T/107/2021). Sťažovateľ navrhuje, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadost'učinenie 10 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že prokurátor Okresnej prokuratúry Čadca 11. decembra 2009 podal na Okresnom súde Čadca na sťažovateľa a ďalšie dve osoby obžalobu pre prečin výtržníctva spolupáchateľstvom podľa § 20, § 364 ods. 1 písm. a) ods. 2 písm. a) Trestného zákona účinného do 31. augusta 2009, pre prečin ublíženia na zdraví spolupáchateľstvom podľa § 20, § 156 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Trestného zákona a pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 a ods. 2 písm. a) a b) Trestného zákona. Predmetná vec bola pôvodne vedená na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 2T/144/2009, pričom uznesením sp. zn. 2T/144/2009 zo 6. októbra 2021 bola trestná vec sťažovateľa vylúčená na samostatné konanie vedené na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 1T/107/2021. Od 1. júna 2023 (t. j. po implementácii tzv. novej súdnej mapy) bola trestná vec sťažovateľa vedená na okresnom súde pod sp. zn. CA-1T/107/2021. Na hlavnom pojednávaní konanom 10. apríla 2024 sťažovateľ podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Prokurátor následne na hlavnom

pojednávani uviedol, že sťažovateľ na hlavnom pojednávaní prejavil úprimnú snahu o nápravu, pričom skutok sa mal stať pred takmer 17 rokmi, a preto navrhol, aby okresný súd v zmysle § 281 ods. 2 Trestného poriadku v spojení s § 215 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku rozhodol, že trest nie je účelný, a trestné stíhanie sťažovateľa zastavil. Na základe tohto návrhu prokurátora okresný súd uznesením sp. zn. CA-IT/107/2021 z 10. apríla 2024 podľa § 281 ods. 2 Trestného poriadku s poukazom na § 215 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku rozhodol, že trestné stíhanie sťažovateľa zastavuje.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že okresný súd (resp. pôvodne Okresný súd Čadca) v napadnutom konaní spôsobil neprimerané prietahy. Sťažovateľ poukazuje na to, že súdne konanie v jeho trestnej veci trvalo od 11. decembra 2009 do 10. apríla 2024, t. j. viac ako 14 rokov, v dôsledku čoho podľa jeho názoru bolo porušené jeho právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

6. O zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti smerujúcej proti zbytočným prietahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú.

7. Zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) môže vyplývať aj z toho, že súd meritorne rozhodol pred jej podaním, a preto k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou všeobecného súdu v čase doručenia ústavnej sťažnosti už nemohlo dochádzať.

8. Jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je teda to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv

sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo.

9. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu týmto právam len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie týchto práv ešte mohlo trvať. Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označených práv, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

10. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd v napadnutom konaní meritórne rozhodol uznesením sp. zn. CA-1T/107/2021 z 10. apríla 2024, ktorým podľa § 281 ods. 2 Trestného poriadku s poukazom na § 215 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku trestné stíhanie sťažovateľa zastavil.

11. Keďže sťažovateľ namieta porušenie označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní ústavnou sťažnosťou podanou na poštovú prepravu 26. júna 2024 a doručenou ústavnému súdu 28. júna 2024, t. j. v čase, keď okresný súd už vo veci samej nekonal, v dôsledku čoho už k namietanému porušovaniu označených práv jeho postupom nemohlo dochádzať, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

12. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. augusta 2024

Peter Molnár
predseda senátu